ЖИТИЕ НА СВ. МЪЧЕНИК ЕМИЛИАН ДОРОСТОЛСКИ

Св. Емилиан, роден и живял в гр. Доростол (днешна Силистра), бил роб у един грък и изповядвал вярата на Христа Иисуса. В онова време по десния бряг на Дунава живеели славяни. Затова е твърде възможно св. Емилиан да е бил славянин.

Отстъпникът Юлиан изпратил в Доростол един жесток управител, за да подложи на мъки всички християни там, ако откажат да почитат боговете. Управителят пристигнал в града и при първата си среща с гражданите запитал: "Кои са тук християни?" Гражданите били изплашени от мълвата за жестокостта на управителя. Затова отговорили, че измежду тях няма нито един християнин – всички се кланят на боговете. Във възторг от мисълта, че само името му е разсеяло християнската вяра в Доростол, надменнният управител дал разкошно угощение на гражданите. Тежко било за блажения Емилиан да слуша самохвалството на един езичник и да вижда, че липсата на твърдост у християните се обръща в позор за християнството. И ето, когато управителят пирувал, той взел чук, отишъл в капището и строшил идолите.

Поклонниците на езичеството не знаели кой е изпочупил идолите им. По подозрение те заловили един невинен земеделец. Като чул за това, Емилиан се явил при защитниците на боговете и им заявил: "Аз строших вашите силни богове!" Той бил хванат и заведен при управителя.

– Кой те научи така да безчестиш боговете? – запитал го разгневеният управител.

– Бог и душата ми! – спокойно отговорил изповедникът. Сетне прибавил: – Сега и умният управител и всеки друг да видят колко са безсилни, колко са глухи и неми вашите идоли, считани за богове! Камък и дърво, преработени в идоли – ни един не се защити.

Разярен от смелия глас на правдата, управителят заповядал да простратат изповедника на земята и да го бият с волски жила. Слугите немилостиво го били. Кръв шуртяла от раните.

– Как посмя да безчестиш идолите? Аз ще те науча да ги почиташ! – крещял свирепият управител.

– Това, което направих, не е безчестие, а слава и хвала за истинския Бог, – отговорил страдалецът.

Управителят заповядал да го обърнат на другата страна и да го бият по гърдите и корема. Дълго отново били страдалеца.

– Роб ли си ти или свободен? – запитал го управителят.

– Роб съм на градоначалника, – отговорил страдалецът.

Тогава управителят издал строга заповед: Градоначалникът да внесе в полза на царската хазна един фунт сребро, загдето държи у себе си слуга, непокорен на боговете, а от гражданите изискал да внесат фунт злато, загдето казали, че между тях няма християни. Той заповядал още Емилиан да бъде изгорен в огън.

Вън от града, на брега на Дунава, била приготвена и запалена голяма клада. В нея хвърлили мъченика. Чрез жената на управителя, която била тайна християнка, християните получили разрешение да погребат тялото на мъченика, пострадал на 18 юли 362 г.

Мъжеството на св. Емилиан въодушевило с твърдост и другите християни, които дотогава се криели от страх. Свирепият управител погубил мнозина от тях.

© Житията на светиите. Синодално издателство, София, 1991 година, под редакцията на Партений, епископ Левкийски и архимандрит д-р Атанасий (Бончев).